PROJECTE DE RESTAURACIÓ DELS TERRENYS FORESTALS AFECTATS PELS INCENDIS DE 1994 I 2005

TERMES MUNICIPALS DE CASTELLBISBAL, ULLASTRELL, ABRERA I RUBÍ

Superfície forestal afectada pels incendis de 1994 i 2005

Municipi	Superfície total (ha)	%
Castellbisbal	1.157,25	61,1
Abrera	261,88	13,8
Ullastrell	247,57	13,1
Rubí	228,22	12,0
TOTAL	1.894,92	100

Superfície afectada pels incendis de 1994 i 2005

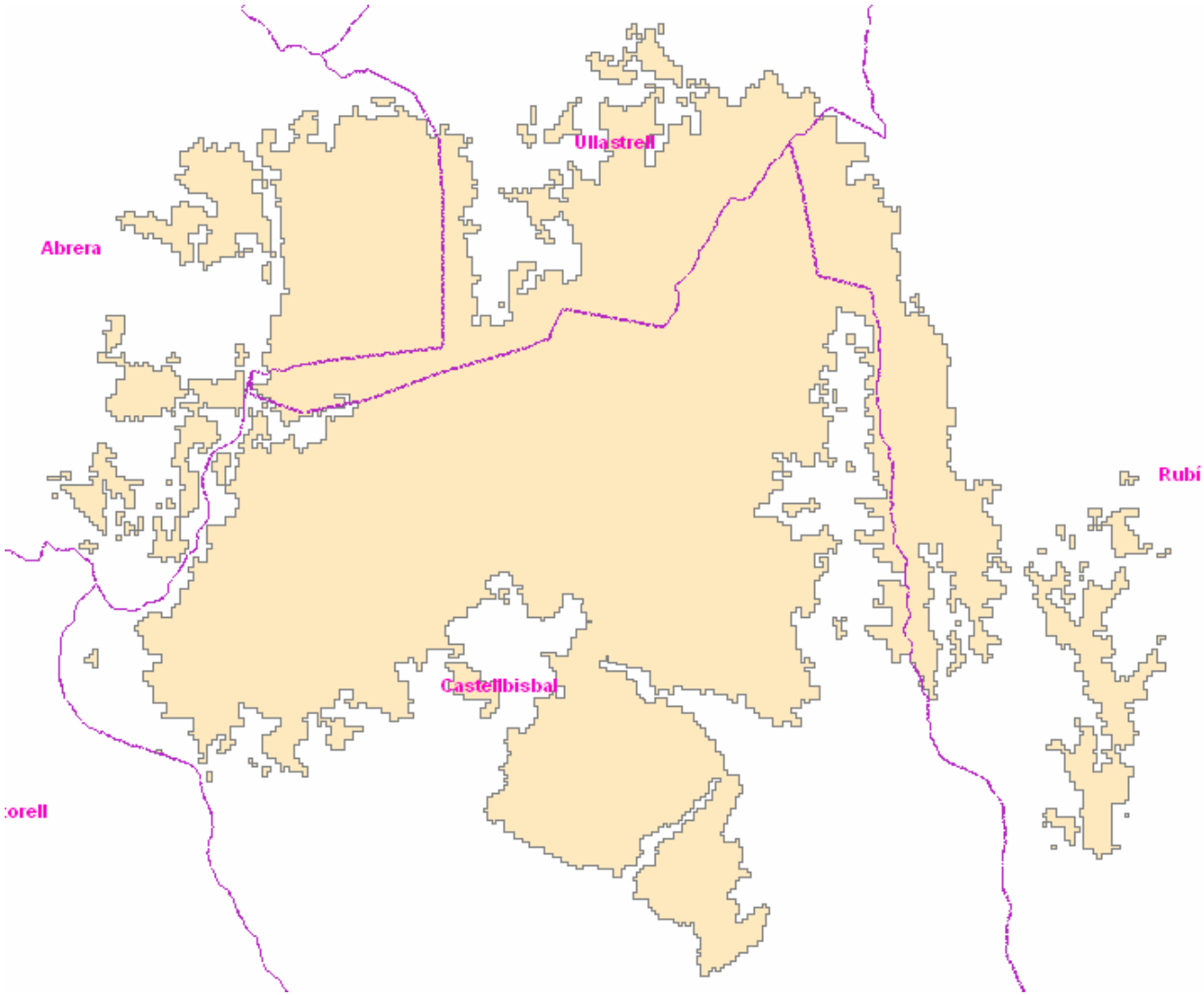

Tipologies de vegetació de la zona afectada

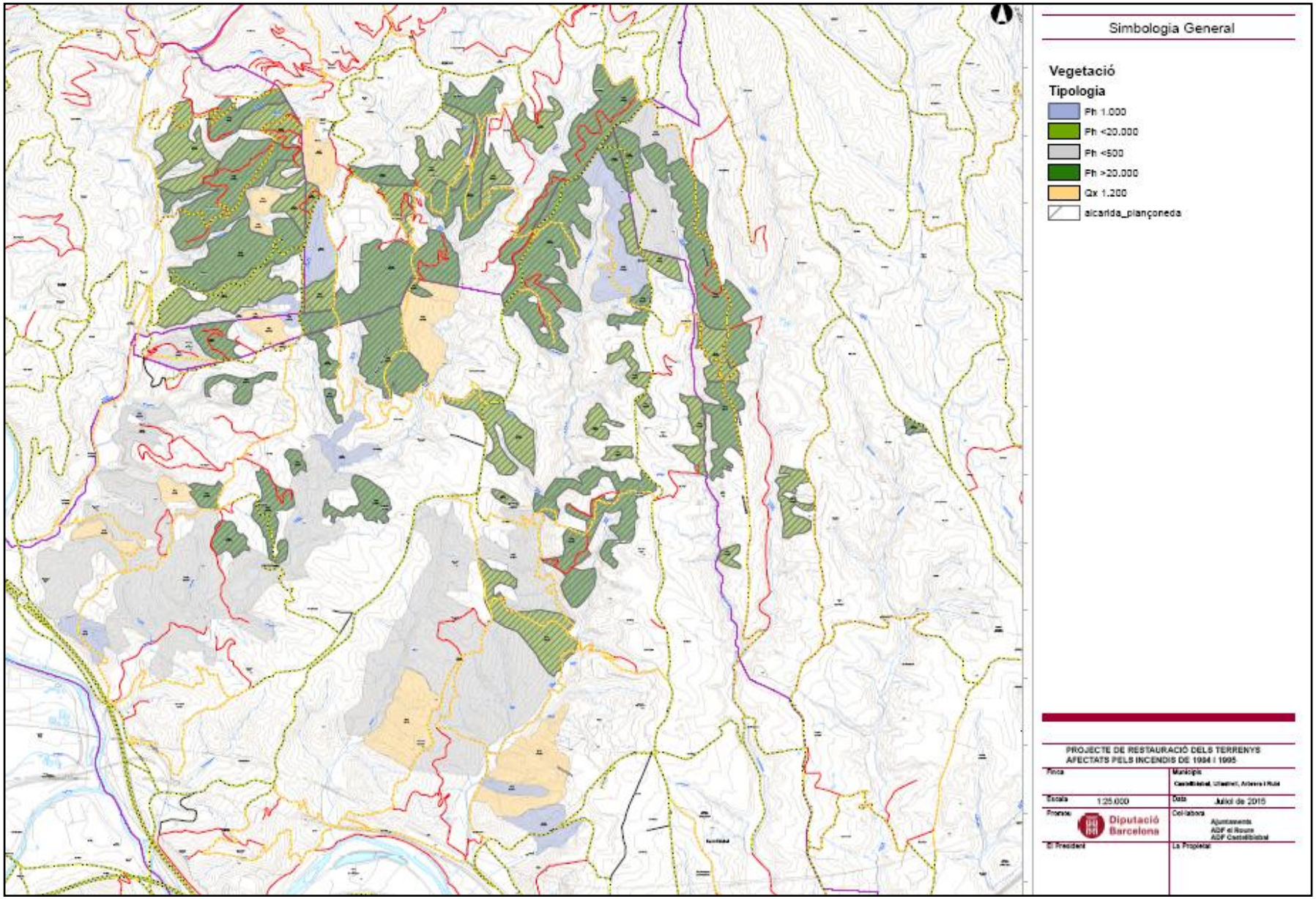

Pi blanc, densitat molt excessiva

Pi blanc, densitat excessiva

Pi blanc, densitat adequada

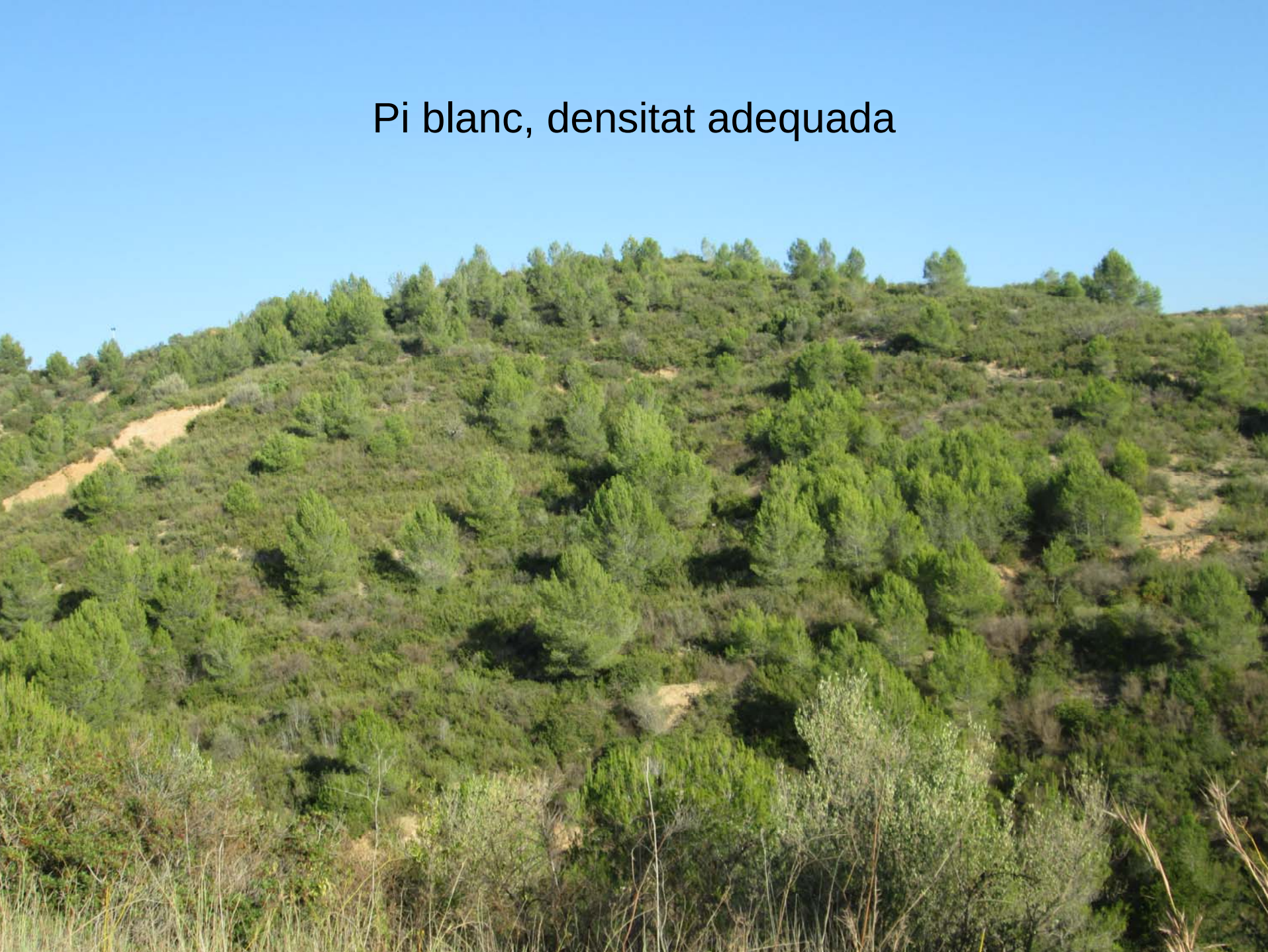

Alzina i roure, densitat adequada

Densitat insuficient

Estat actual de la regeneració

Tipus de vegetació	Superfície (ha)	%
Zones amb regeneració molt excessiva de pi blanc, amb alzina i altres planifolis (>20.000 peus/ha)	364,55	34,6
Zones amb regeneració excessiva de pi blanc, amb alzina i altres planifolis (de 2.000 a 20.000 peus/ha)	171,11	16,3
Zones amb regeneració de pi blanc amb densitat adequada (de 500 a 2.000 peus/ha)	66,32	6,3
Zones amb regeneració d'alzina i altres planifolis amb densitat adequada (de 500 a 1500 peus/ha)	99,86	9,5
Zones amb regeneració insuficient (<500 peus/ha)	350,57	33,3
TOTAL	1.052,41	100,0

Tipologies de vegetació de la zona afectada

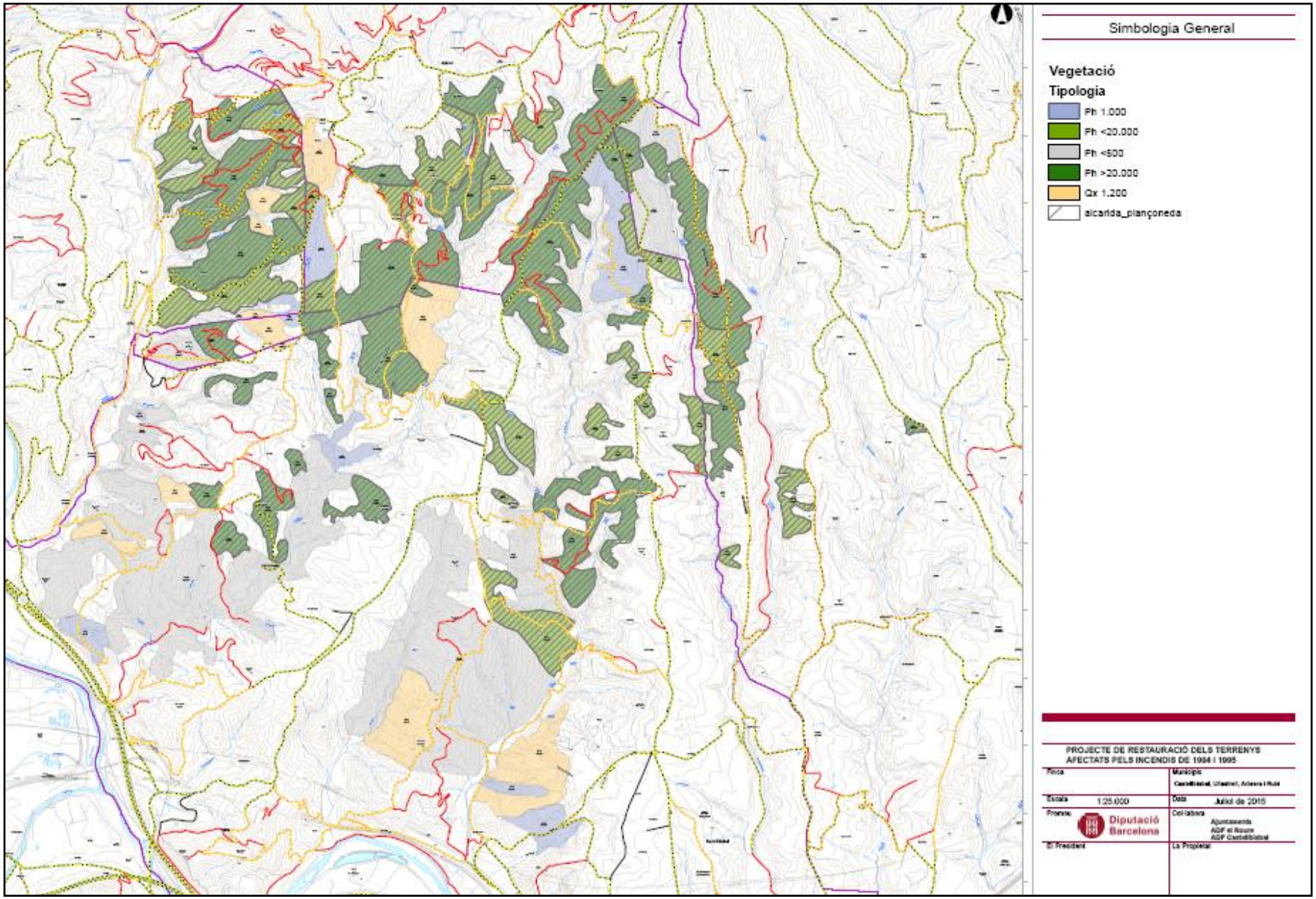

Actuació prioritària

Tipologia	Descripció	Superfície (ha)	%
1	Regenerat de pi blanc amb una densitat superior a 20.000 peus/ha, amb presència d'alzina i altres planifolis. Alçada del regenerat entre 2 i 6 m.	364,55	68,1
2	Regenerat de pi blanc amb una densitat d'entre 2.000 i 20.000 peus/ha, amb presència d'alzina i altres planifolis. Alçada del regenerat entre 2 i 6 m.	171,11	31,9
	TOTAL	535,66	100,0

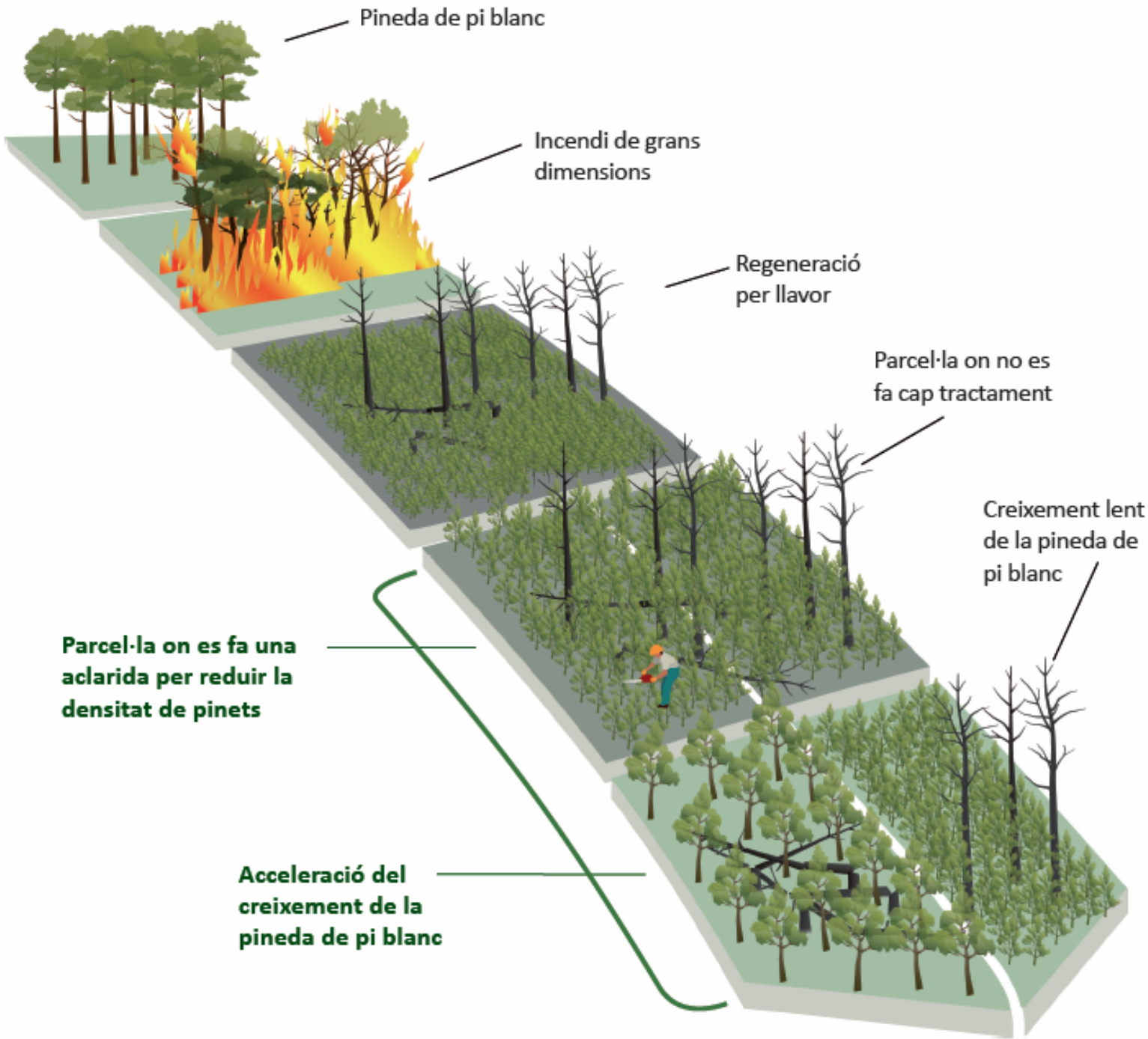
Pineda de pi blanc
Incendi de grans dimensions
Regeneració per llavor
Parcel·la on no es fa cap tractament
Creixement lent de la pineda de pi blanc
Parcel·la on es fa una aclarida per reduir la densitat de pinets
Acceleració del creixement de la pineda de pi blanc

Descripció dels treballs

- Distància entre pins seleccionats de 3 x 3 m = 1.100 peus/ha
- Els pins seleccionats seran els de major qualitat,
- Els talls es realitzaran sota la primera branca, arran de terra i hauran de ser nets i plans.
- Els arbres seleccionats de més de 0,5 m s'esporgaran fins a l'alçada de l'espatlla, en cap cas més de 1/3 de la totalitat de l'arbre.
- Les restes de tallada i esporga es deixaran in situ, trossejades en parts d'aproximadament 1 m de longitud, i evitant que caiguin o quedin en camins, camps o filats elèctrics.
- No es deixaran restes fins a 2 m a les vores dels camins
- Deixar-les repartides homogèniament i ben assentades al terreny.

Descripció dels treballs

- En cap cas les restes acumulades a terra podran superar una alçada de 0,5 m.
- Només es realitzaran estassades puntuals d'espècies arbustives que suposin alguna dificultat per a l'execució de les feines de tallada o per al desenvolupament del regenerat.
- En zones on es trobin altres espècies barrejades amb el pi blanc, la direcció d'obra indicarà quina/es és/són l'/les espècie/s prioritària/es.
- Es tallaran tots els arbres que estiguin dins de la secció de servei dels camins (entenent per secció de servei una amplada d'1,5 metres a banda i banda del camí). Es respectaran els arbres singulars.
- A la secció de servei s'eliminaran completament per trituració les restes de tallada i l'estrat arbustiu.
- Es tallarà la fusta de pi cremada que encara resti en peu.

Parcel·les de pi blanc. Foto: (cc) CREAF

Vuit anys després del tractament, el diàmetre del tronc dels pins de les parcel·les aclarides és de tres vegades més gran que el de les no aclarides. A més, en les zones no aclarides el creixement està totalment estancat.

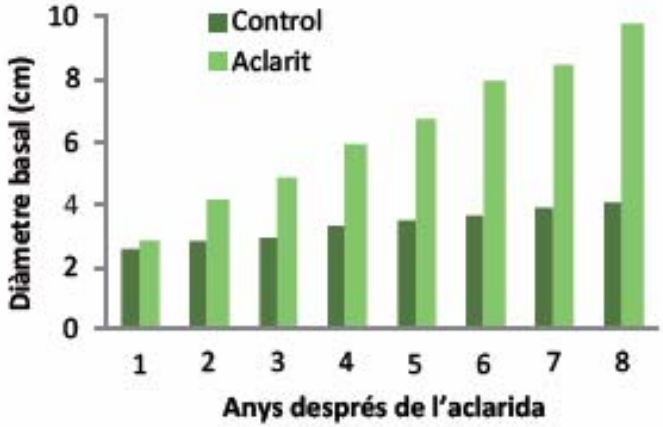

Fig. 3. Mitjana del creixement del diàmetre dels pins en zones no aclarides o control (verd fosc) i aclarides (verd clar) durant els vuit anys de seguiment després del tractament.

Sense les aclarides, el creixement en diàmetre dels pins queda pràcticament estancat, metre que els pins aclarits creixen fins a tres vegades més.

En els pins reproductors, la producció de pinyes per arbre és el doble en les zones aclarides respecte a les no aclarides. Això contribueix a consolidar un banc de llavors clau per a la regeneració en cas de noves pertorbacions, com els incendis.

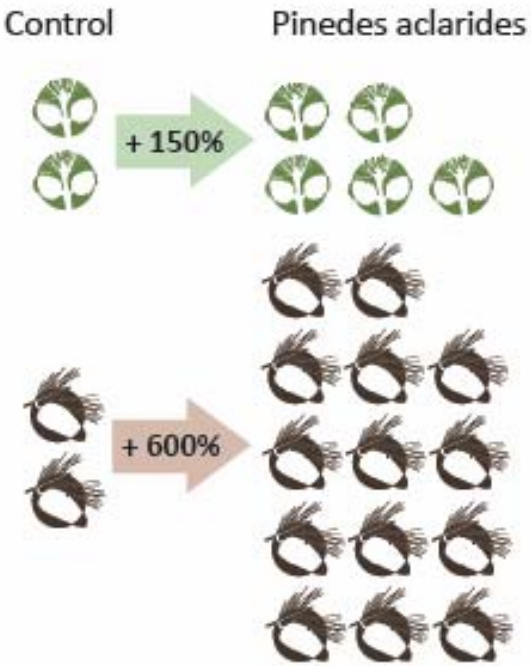

Fig. 4. Comparació de la producció de noves pinyes (en verd) i de pinyes totals (en marró) per pi, en pinedes joves de pi blanc.

Pinyes madures de pi blanc. Foto: (ce) CREAF

En les parcel·les aclarides, tots els pins es comencen a produir més ràpidament pinyes i dupliquen la producció de pinyes per pi, consolidant un potent banc de llavors.

Pineda de pi blanc aclarida. Foto: (cc) CREAF

Evolució de les restes de la tallada i del sotabosc

L'aclarida genera restes de tallada que es poden deixar trossejades a terra o bé retirar. En el cas de pinedes joves (de menys de 10 anys), la ràpida descomposició d'aquestes restes és molt ràpida: fins al 50% en els dos primers anys. Això fa qüestionar la necessitat real de triturar o retirar aquestes restes.

Des d'un punt de vista econòmic, si no es trituren les restes hi ha un important estalvi i amb el mateix pressupost es poden fer actuacions en més superfície. A més, diferents estudis han demostrat que deixar la brancada afavoreix la presència de fauna (conills, micromamífers, ocells en època reproductora i algunes espècies de rèptils), alhora es manté la presència de matèria orgànica al bosc.

Altres experiències (1999-2015)

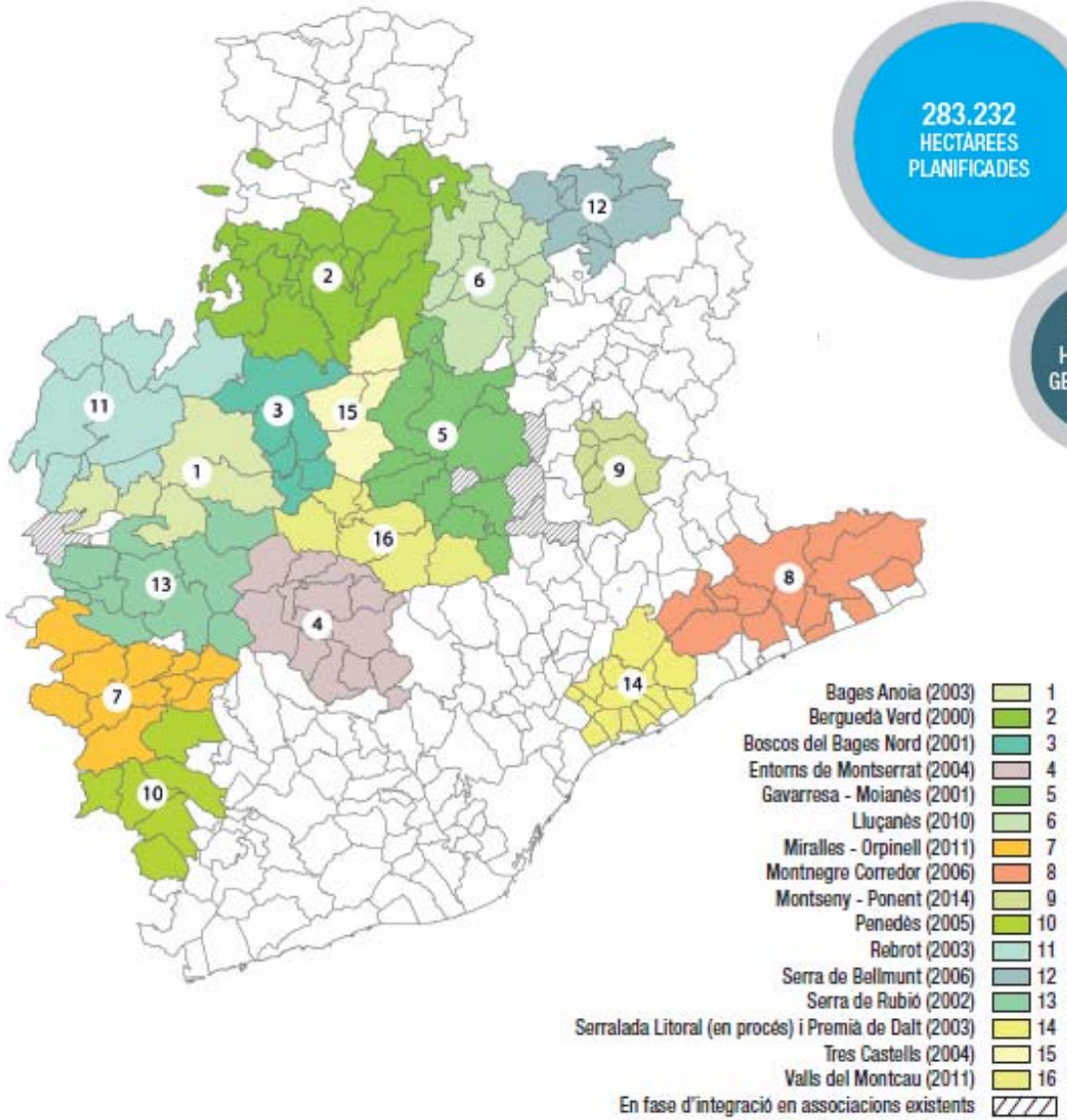

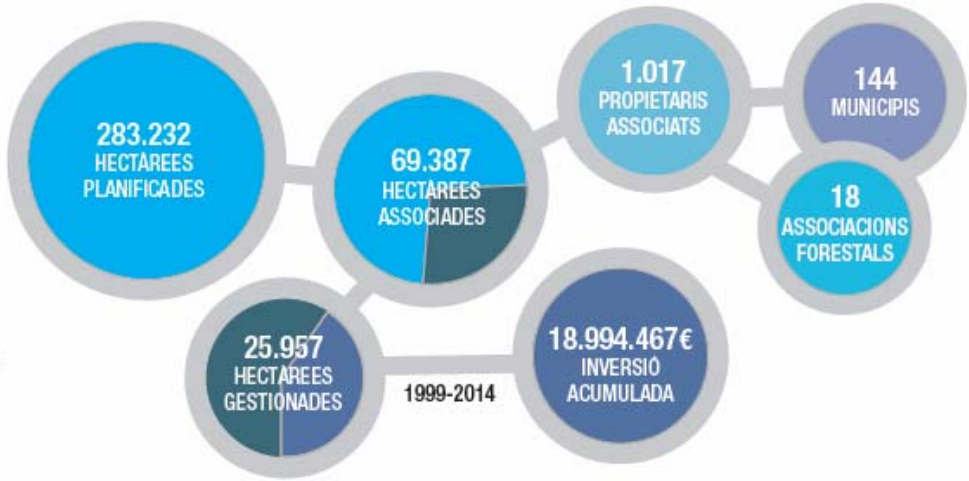

Els convenis amb els ajuntaments i les associacions de propietaris

Diputació Barcelona

Administració local

Ajuntaments

Propietaris forestals

Convenis de col·laboració

Restauració

Prevenció Incendis

Boscos mediterranis

Com comencem?

1. Fer un **grup de propietaris interessats** per tirar endavant el projecte (llista)
2. Contractar els **serveis d'una gestoria** per redactar estatuts i registrar l'associació
3. Formalitzar el **conveni** Ajuntaments-DIBA-Associació
4. Seleccionar una **enginyeria** per portar la gestió d'una associació
5. Establir el **programa d'actuacions** per a iniciar els treballs del **2016** (50.000 €)
6. Signar els **acords propietaris – associació** per tenir permís per fer les feines
7. **Contractar les feines** a empreses forestals
8. **Executar les feines** (seguiment i certificació)
9. **Altres temes** que s'encarreguin a l'enginyeria
10. Interessant fer una **visita tècnica** a zones treballades

Més de 23.000 ha treballades!

http://www.diba.cat/web/incendis/pdf